

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

Izjalovljen manever romunskih fašistov

Nov poraz načrtov rimske diplomacije

V zadnjih tednih so se objavljale po Evropi vedno bolj alarmantne vesti o bližajočem se prevratu v Romuniji, ki so jih širili večinoma iz Budimpešte in preko Rima. Tudi nekateri naši, češkoslovaški in francoski listi so jih zabeležili, da s precejšnjo rezervo, upoštevajoč tudi demantije bukareštanske vlade. Napoln sled so pa te alarmantne vesti potihnille in bilo je objavljeno poročilo, da je kriza odstranjena, odnosno preprečena ter ostane slej ko prej trdno na krmilu vlada g. Taresca. Kaj je bilo za vsem tem? To vprašanje si bo zastavil marsikdo, ki ga zanima usoda romunske politike s stališča boja med demokracijo in fašizmom ter s stališča male antante. Odgovor je pomirljiv v obeh ozirih. Prevrat v Romuniji v smislu fašizma je bil bolj želja Rima in Budimpešte, kakor pa produkt resnice. Pa tudi kolikor je kaka nevarnost obstojala, je bila inscenirana iz Rima, in sicer potom znanih italofilskih elementov, ki jih je v Romuniji še vedno nekaj.

Znano je že od preje, da je romunski fašizem, organiziran v pred meseci razpuščeni »Železni gardi«, moralno in tudi materialno podpirala fašistična Italija, in sicer ne samo iz fašističnega navdušenja, marveč pred vsem zaradi tega, da bi Romunijo odcepila od male antante, balkanske zveze ter Francije in jo vključila v svoj zunanje-politični sistem. Toda z atentati in pravočasno odkritimi prevratniškimi načrti so romunski fašisti sami polomili svoje lestve, po katerih naj bi bili splezali do oblasti. Njihove organizacije so bile razpuščene, nekateri voditelji so prišli v ječo, drugi so pobegnili, tretji so se pa potuhnilli. Vendar popolnoma še niso prenehali snovati svoje drzne načrte. Njihovi emigranti, ki žive sedaj na račun Italije v Rimu, so iskali stikov z raznimi nezadovoljnimi elementi v domovini in zlasti z znanim generalom Averescu. Maršal Averescu je bil že prej znan kot simpatizer fašizma v »Gardi de fer«, in sicer glavno zaradi svoje italofilske orientacije. S svoje strani je skušal že večkrat uplivati na romunsko zunanjo politiko v smeri sodelovanja z »latinsko sestro« Italijo. On je tudi sedaj prevzel v svoje roke novo akcijo, s katero je sondiral teren, kako bi prišel na vlado, obnovil »Gardo de fer«, jo spremeril v fašistično milico in preokrenil zunanje-politično smer države po svojih idealih.

Njemu in še nekaterim drugim častni-

kom in civilistom, ki mu stoje ob strani, se je z zunanjo podporo posrečilo izrabiti neke vladne težkoče, in sicer nenevarne spore, za akcijo, ki je prisilila vladarja, da je osebno proučil nastali položaj. V ta namen je klical v avdienco razne državniške in druge osebnosti, med njimi tudi maršala Averesca. Prav to je pa dalo Budimpešti in Rimu edino podlago za skombiniranje omenjenih alarmantnih vesti. Toda nasprotniki Averescovih kombinacij in za njim stoječih romunskih ter italijanskih fašistov, ti nasprotniki ki tvorijo ogromno večino romunskega naroda, so že ob samem dejstvu, da se tudi Averescu vprašuje za mnenje, odločno pokazali, da so budno na straži. Pred vsem moramo tu omeniti zunanjega ministra Titulesca, ki ga smatrajo obojni fašisti za svojega najhujšega in najmočnejšega sovražnika, ter voditelja kmečke stranke dr. Manjuja in dr. Lupuja. Poslednja dva sta alarmirala zlasti kmečko ljudstvo, ki tvori več ko štiripetinsko večino in je fašizmu nasprotno. Dr. Lupu je izjavil na nekem zborovanju ob navdušenem pritjevanju desetisočglave množice, da se bo romunsko kmečko ljudstvo uprlo fašizmu, če bo treba, tudi s silo, in da bi se dali načrti fašistov uresničiti samo z državljansko vojno, o kateri pa ne dvomi, da bi se končala s porazom fašistov.

Ves ta alarm pa prav za prav niti ni bil potreben, kajti kralj Karol prav gotovo ne bi bil izročil oblasti v državi ljudem, ki bi mogli spraviti Romunijo na usodno nevarna pota zlasti v zunanji politiki. To je sedaj manj mogoče kakor je bilo kdajkoli doslej, kajti Romunija ni vezana samo na Francijo in malo antanto, marveč tudi na balkansko zvezo, dočim stoje v ozadju še velike nove kombinacije s sovjetsko Rusijo. Mimo vsega tega pa tudi Nemčija nima interesa, da bi se Romunija vdinjala Italiji, marveč želi nasprotno, da ostane tesno povezana z Jugoslavijo. Tako je smer romunske zunanje politike po vseh teh okoliščinah tako tesno določena samo v okviru dosedanje grupacije, da je niti kak maršal Averescu ne bi mogel brez ogromne škode za Romunijo samo spremeniti, ali celo popolnoma na novo usmeriti. Kralj Karol je kot vrhovni čuv var usode Romunije to potrdil s tem, da je odločno zavrnil vse atake fašizma in nekaterih njemu naklonjenih generalov ter še utrdil položaj vlade g. Taresca in zunanjo politično smer ministra g. Titulesca. -r.

Nemški manifest o enakopravnosti

ČE PROPADE RAZOROŽITVENA KONFERENCA, BO NEMČIJA SPOROČILA SVETU SVOJO OBOROŽITEV.

BERLIN, 5. junija. Tu se širijo vesti, da namerava nemška vlada objaviti važen manifest glede razorožitvenega vprašanja. V političnih krogih je opaziti, da so na dnevnem redu neke važne odločitve, ker je Hitlerja zadnje dni večkrat sprejel Hindenburg. Ob priliki zadnje avdienco pretekli petek je dal Hindenburg Hitlerju vsa potrebna pojasnila. Nekateri menijo, da je Nemčija popolnoma pripravljena in da je storila vse za primer, če se bo razorožitvena konferenca razbila. Sklican bo Reichstag in bo Hitler objavil ob tej priliki vsem svetom, da si bo Nemčija sama prisvojila vse pravice obrambe in varnosti in da se bo oborožila, kolikor se ji bo zdelo potrebno. Versalske mirovne pogodbe pa Nemčija vsekakor

ne bo odpovedala, ker si ne želi sovrštva vseh tistih držav, ki so jo podpisale. Istočasno bo v omenjenem manifestu Nemčija ponudila roko prijateljstva in miru vsem evropskim državam.

BRÜNING NI POBEGNIL?

BERLIN, 5. junija. Po vestih dobro informiranih krogov bivši nemški državni kancelar dr. Brüning ni pobegnil v Anglijo, marveč je le odpotoval za nekaj dni iz Berlina in ni izključno, da bo ob tej priliki obiskal nekatere svoje prijatelje v Angliji. Dr. Brüning ni imel za beg prav nobenega povoda, ker se je zadnje čase popolnoma umaknil iz političnega življenja. Govore pa, da se bo zopet vrnil v Nemčijo in realiziral svoj stari načrt ter se nastanil v Švici.

Boj med dvema blokoma

Angleška skupina zahteva razorožitev, francosko-ruska pa varnost — Prvi za zopetno odgoditev drugi za nadaljevanje konference

ŽENEVA, 5. junija. V krogih razorožitvene konference se bje oster boj med dvema skupinama, med angleško, ki zahteva odgoditev zasedanja do jeseni in je proti baziranju vsega dela na varnosti ter med rusko-francosko, ki zahteva nadaljevanje konference in varnost kot glavno podlago in prvi pogoj. Za sklenitev varnostnega pakta se je izjavilo že 14 držav, med njimi Rusija, Francija, države male antante, Turčija itd. Najbolj so tej tezi nasprotni Angleži, a z njimi soglašajo popolnoma tudi Američani. Na anglosaški strani je tudi predsednik Henderson (Anglež!). Verjetno je zato, da se bo svet razdelil na dve veliki skupini in bo varnostni pakt sklenjen tudi proti nasprotnemu bloku. Prav gotovo pa ni nobenega upanja, da bi države, ki zahtevajo naj-

prej varnostne garancije, pristale na kako razorožitveno konvencijo brez te garancije. Kar se tiče Nemčije, stoji Angleži in njihovi pomočniki na stališču, naj bi se zopet privedla v Ženevo in naj bi se zato posredovalo med Parizom in Berlinom, dočim Francozi in Rusi ter njihova skupina to odklanja. Po stališču te skupine ni za mir glavna razorožitev, marveč varnost. Zato bi se Nemčija enostavno povabila, naj se pridruži nenapadaini in varnostni konvenciji. Ta razdvojenost je prišla do izraza tudi na včerajšnji seji predsedstva, glavna bitka se na pričakuje jutri na seji plenuma. Mala antanta stoji skupaj z balkansko zvezo docela na stališču Rusije in Francije. Priznanje Rusije s strani male antante bo, kakor se tu doznava, izvršeno še ta mesec.

Italijanski častniki na nemški meji

SKRIVNOSTNO PREGLEDOVANJE AVSTRO-NEMŠKE MEJE POD VODSTVOM AVSTRIJSKIH ČASTNIKOV.

BERN, 5. junija. Poveljnik alpinske divizije v Bocu, brigadni general Alberto Passani, je ves pretekli teden v spremstvu 7 italijanskih častnikov in 20 podčastnikov in vojakov pregledoval avstrijsko-nemško mejo. Pri tem delu ga je spremljalo tudi več avstrijskih častnikov. Vojaška komisija se je vozila v avstrijskih avtomobilih. Italijanski častniki so se precej časa mudili v okolici Fernpassa pri Schar-

mitzu, pri Achenskem jezeru in na Kufsteinu, kjer so popravljali svoje generalštabne karte. Istočasno so potovali vzdolž avstrijsko-nemške meje častniki italijanske generalštabne šole pod vodstvom svojih učiteljev kot posebna skupina. Po vestih iz Bocna popravljajo Italijani na južnem Tirolskem vse ceste in grade nove poljske železnice.

Bojna moč Nemčije

LONDON, 5. junija. V »Sunday Expressu« je napisal daljši članek pred kratkim iz Nemčije izgnani berlinski poročevalec »Daily Expressa« Stephens, opisujoč vse svoje vtise in doživljaje v Nemčiji. Stephens trdi, da se Nemčija na vso moč oborožuje in uporabi vse devize Državne banke za nakup letal, orožja in vojnega materiala. Poročevalec Stephens je prepričan, da bodo v primeru, če bo Francija napadla Nemčijo, šli pod vojne zastave vsi Nemci brez razlike in bo samo Bog lahko obvaroval Francijo. Razmere, v katerih je sedaj Nemčija, so naravnost tragične. Zaradi tega ne more Nemčija, če bi bila poražena, ničesar izgubiti, dočim bo v primeru zmage pridobila vse.

Bolgarska kompenzacijska naročila

SOFIJA, 5. junija. Ministrski svet je sklenil nabaviti razni material za državne in občinske potrebe v znesku 903 milijone levov na bazi kompenzacijskega sporazuma. Ves nabavljeni material bo Bolgarija izplačala s protivrednostjo svojega tobaka. Pri naročilih bodo prišle v poštev Nemčija, Avstrija, Češkoslovaška in Madžarska. Nemčija bo dobavila Bolgariji raznega materiala v vrednosti 620 milijonov levov, Avstrija za 165 milijonov levov, Češkoslovaška za 81 milijonov levov, Madžarska pa za 41 milijonov levov. V omenjenih državah bo Bolgarija naročila tovarne vagoni, motorne valjarje, avtobuse, tramvaje, kolesa, stroje, razne pripomočke za mle-karske centrale, kakor tudi razne druge državne in občinske potrebščine.

Madžarski poraz v Ženevi

ŽENEVA, 5. junija. Na včerajšnji izredni seji Društva narodov je bila zavrnjena madžarska pritožba proti Jugoslaviji zaradi obmejnih incidentov. Društvo narodov je napotilo Madžarsko, naj uredi te zadeve z Jugoslavijo sama. Le v primeru, da sporazum ne bi bil dosežen, bo Društvo narodov razpravljalo o zadevi na jesenskem zasedanju, toda upoštevajoč pri tem tudi jugoslovansko pritožbo proti madžarskemu podpiranju teroristov. Tako je Madžarska doživela s tem korakom popoln poraz in veliko blamažo.

POSARSKI PLEBISCIT.

ŽENEVA, 5. junija. Društvo narodov je sprejelo in odobrilo določila za posarski plebiscit, ki bo tako dne 13. januarja leta 1935. Do plebiscita ostane Posarje pod upravo komisariata Društva narodov.

PERZIJSKI ŠAH V TURČIJI.

TEHERAN, 5. junija. Perzijski šah je odpotoval včeraj v Ankaro. Potuje preko Trapecunta in Carigrada in bo potoval približno teden dni. Po obisku Kemala paše se bo podal v Evropo.

AVTOBUSNA NESREČA.

MÜNSTER, 5. junija. Na nekem ovinku izven mesta je zavezil neki avtobus s 25 potniki, ki se je vračal iz Berlina, v zid. Pri tem je bilo 5 potnikov ubitih, več pa jih je bilo smrtno ranjenih.

ALJEHIN : BOGOLJUBOV.

MANNHEIM, 5. junija. Včerajšnja 23. partija šahovskega meča za svetovno prvenstvo med Aljehinom in Bogoljubovom se je končala z zmago Aljehina v 54 potezi. Stanje je sedaj 14:9 za Aljehina. 24. partija se odigra jutri.

Dnevne vesti

Dr. Jindra Vaniček

Žalostno je odjeknila v vrstah jugoslovanskega Sokolstva pretužna vest, da je v noči od pretekle sobote na nedeljo ob 10.30 prenehalo biti zvesto sokolsko srce dolgoletnega načelnika češkoslovaškega Sokolstva in načelnika Slovanske sokolske zveze br. dr. Jindre Vanička.

S pokojnim je zvezan ogromen porast in telovadni napredek češkoslovaškega Sokolstva. Vzgojil je armado odličnih sokolskih vaditeljev in vzgojiteljev, izvešbal in vodil je od zmage do zmage številne sokolske tekmovalne vrste po mednarodnih telovadnih tekmah, organiziral in vodil je ogromne in preleste vzorne vse-sokolske zlete v Pragi. Njegovo bistro sokolje oko je bilo vedno obrnjeno proti jugu in je vedno in vselej zasledoval budno vsesokolske pojave in dogodke južno slovanskega Sokolstva. Bil je tudi najodločnejši zagovornik jugoslovanske sokolske svobode in napredka.

Rodil se je 1. januarja 1862. kot najmlajši sin siromašnega stražnika kraljevega gradu v Pragi. Studiral je na malostranski gimnaziji, kjer se je seznanil tudi s Sokolstvom in vstopil pred maturo v vrste smihovskega Sokola. Po maturi je studiral na pravni fakulteti in jo dovršil s

prav dobrim uspehom. Pred 24. leti je postal odvetnik. V smihovskem Sokolu je že leta 1882. postal vaditelj in odlični telovadec. Tako se je v sokolskih vrstah z nepopisno vztrajnostjo in požrtvovalnostjo dvigal od stopnje do stopnje, dokler ni zasedel najvišjega mesta, načelnika ČOS in končno tudi načelnika Slovanske sokolske zveze. Spisal je več raznih sokolskih člankov in brošur, ki so deloma prevedene na naš jezik.

Pokojni dr. Jindra Vaniček je bil oni, ki mora biti vsakemu pravemu Sokolu najsvetlejši vzgled, saj je dal Sokolstvu sebe samega in vsega, vse svoje sposobnosti in vse svoje življenje je postavil vzvišeni ideji nesmrtnega Tyrša.

Z velikimi sokolskimi svečanostmi ga bodo pokopali jutri, v sredo popoldne in se bodo udeležili njegovega pogreba zastopniki vseh slovanskih sokolskih organizacij, pa udi češkoslovaška armada, saj je bil vodja sokolske armade ob prevratu in torej takorekoč prvi vrhovni poveljnik češkoslovaške vojske v osvobojeni domovini. Ime pokojnika dr. Jindra Vanička bo tudi v našem jugoslovanskem sokolstvu ostalo zapisano z zlatimi črkami večno.

Koncert Glasbene Matice v parku. Za koncert, ki ga priredi pevski zbor Glasbene Matice v četrtek ob 20.30 v mestnem parku je Opleševalno društvo dalo na razpolago svoj paviljon. Zato se bo tudi za ta koncert pobirala vstopnina Din 2.—, odnosno Din 1.— za dijake.

Najvišje odlikovanje »Trboveljskih slavčkov«. Po triumfalni proslavi svojega 100. koncerta, ki so ga »Trboveljski slavčki« priredili preteklo nedeljo v Ljubljani, so prejeli vabilo na mednarodni kongres za glasbeno vzgojo, ki bo v septembru prihodnjega leta v Pragi. Taka vabila je prejelo samo 5 najodličnejših mladinskih zborov na svetu in pomeni zato za naše male pevce iz črnih revirjev najvišje odlikovanje, kar so jih prejeli doslej. Trboveljski slavčki se bodo vabilu odzvali in resno pripravili, da ponesejo svojo lepo pesem v mednarodni svet.

Iz učiteljske službe. Premeščena sta med drugimi Ambrozij Rusjan iz Dornave v Vuzenico in Oroslov Železnik iz Srednje Bistrice v Znojilje, učiteljici Angela Žnidaršičeva pa iz Leskovec v Št. Rupert in Ida Mikoličeva iz Koprivnika v Leskovec. V višjo položajno skupino sta napredovala Ožbold Lodrant v Prevaljah in Gabriela Muhličeva v Ptuj.

Nova učna knjiga za nemščino. Ministrstvo prosvete je odobrilo slovensko izdajo dela nemškega učbenika od Trivunca-Kangrga, ki jo je priredil za slovenske srednje šole prof. dr. Pavel Brežnik.

Velicastne manifestacije jadranskih stražarjev v Celju. Včeraj smo obširnejše poročali o manifestaciji Slovenije za naše morje. Pomotoma pa je izostalo v našem poročilu, da sta se celjskih manifestacij udeležila tudi mariborska poštarska godba s predsednikom g. Franjom Babičem na čelu in mariborsko pevsko društvo »Jadran« pod vodstvom pevovodje g. Laha.

Domovinski dan pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Šmarječani bodo priredili pod okriljem pomladka in krajevnega odbora Jadranske straže obmejno manifestacijo pod geslom »Domovinski dan«, in sicer v nedeljo 17. tm. ob 15. pri gostilničarju Šikerju. Prireditveni odbor prosi vsa okoliška nacionalna društva, naj opuste na ta dan svoje prireditve in naj pridejo v čim večjem številu k Sv. Marjeti.

Vrtnarska razstava. V dvorani Zadrugne gospodarske banke na Aleksandrovi cesti je priredil o priliki zborovanja sadjarjev in vrtnarjev tukajšnji vrtnar gosp. Jemec čedno vrtnarsko razstavo, ki je bila prav dobro obiskana.

Nove letalske zveze. S 1. julijem bosta otvorjeni novi letalski zvezi med srednjo Evropo in Sušakom, in sicer direktna letalska zveza Sušak - Praga, ki bo podaljšana do Dubrovnika, istočasno pa tudi zveza Celovec - Ljubljana - Sušak.

Naša carinska služba. Maribor in območje meje, ki spada pod oblast mariborske carinarnice, tvori celo važen sektor, saj je znano, da se tu zelo veliko tihotapi, zlasti saharin, vžigalniki in vžigalni kamenci. Vse carinarnice so se ustanovile seveda šele po našem osvojenju in so bile zato nastanjene v najetih ali le začasnih stavbah, ki skoraj nikjer niso ustrezale potrebam. Avstrijci so v tem oziru bili urnejši in so zgradili carinske postojanke večinoma že pred leti. Mi smo se lotili tega prepotrebnege dela lani. V Mariboru je bila zgrajena impozantna carinska pošta, zunaj na meji so pa zrastle carinarnice, ki so sedaj že gotove in izročene svojemu namenu. Vse sektor naše severne meje je v carinskem oziru podrejen trem centrom, v Dravogradu, Mariboru in Gornji Radgoni. Mariborski sektor ima 42 uradnikov in več pomožnega osebja. Zgradba carinarnice in hiš za carinike v Mariboru je odložena na poznejši čas, ker v sedanjih težkih časih za to ni potrebnih kreditov.

Važna konferenca JNS v Ljubljani. Včeraj dopoldne je bila v Ljubljani konferenca okrajnih organizacij JNS, ki je bila sklicana po naročilu predsedstva stranke. Udeležba je bila izredno velika. Od 248 delegatov, kolikor so jih okrajne organizacije imele pravico poslati, jih je prišlo 234, ki so zastopali vseh 27 okrajnih organizacij JNS v naši banovini. Navzočih pa je bilo tudi 6 senatorjev, 24 narodnih poslancev, 30 članov banovinskega sveta in 9 članov glavnega odbora JNS. Od predsedstva stranke so konferenci prisostvovali strankin podpredsednik in generalni tajnik g. dr. Albert Kramer, podpredsednik g. Ivan Pucelj in blagajnik g. Ilija Mihajlovič, ki je pozdravil navzoče v imenu strankinega predsednika Nikole Uzunovića. Konferenca pa se je udeležila tudi ban naše banovine g. dr. Marušič. Konferenca je trajala z enournim opoldanskim presledkom od 10. do 18. ure. Vodili so jo senator g. dr. Ravnihar kot predsednik ter predsednika celiske in ljubljanske okrajne organizacije JNS g. dr. Kalan in g. Ivan Pipan kot podpredsednika. Na dnevnem redu je bila razprava o aktualnih političnih, gospodarskih in socialnih vprašanjih dravske banovine. Po obširni debati, ki so se je udeležili zastopniki vseh okrajev, je bila soglasno sprejeta kratka resolucija, ki bo predložena vrhovnemu vodstvu stranke.

Iz gradbenega gibanja. Nova poslovna in stanovanjska trinadstropna hiša veletrgovca g. Miloša Oseta na Glavnem trgu bo do 1. julija že popolnoma dogotovljena, tako da se bodo lahko vselile vanjo pisarne in stranke. S to hišo je južna fronta novega dela trga na vzhodu zaključena, na zazidavo čaka samo še prostor med Bergovo hišo in mestom.

To jo pogrešate kaj ne,

če jo ne kupite? pravočasno mora biti vedno pri hiši!

Izlet na Bled. »Putnik« priredi dvodnevni avtobusni izlet v odprtem avtobusu z odhodom v soboto 9. tm. ob 14. uri izpred hotela »Orel«. Vožnja preko Ljubljane, kjer bo ogled velesojma. Prihod na Bled zvečer, kjer je preskrbljeno ceneno prenočišče in prehrana. V nedeljo kopanje in veslanje po jezeru ter izlet na Vintgar. Povratek preko Kamnika v nedeljo ob 11. uri zvečer. Cena vožnje Din 150.—. Čimprejšnje prijave sprejema »Putnik«, Maribor, Aleksandrova cesta 35.

Godbeno društvo uslužbencev tvornice J. Hutter in drug priredi 24. junija izlet v Rogaško Slatino. Zbirališče pred gostilno Fridau, Tržaška cesta. Odhod ob 6. uri zjutraj. Vožnja za osebo Din 30.—. Prosijo pa se izletniki, da si nabavijo vključno do 20. junija bloke za avtomobile. Izlet bo z godbo. Bloki se dobijo v tobačni trafiki g. Goleža pri Glavnem kolodvoru. K obilni udeležbi vabi odbor.

Vozne olajšave na sokolska zleta v Sarajevo in Zagreb. Ministrski svet je na predlog prometnega ministra dovolil udeležencem pokrajinskih zletov Sokola kraljevine Jugoslavije v Sarajevu in Zagrebu vozne olajšave. Sokoli in Sokolice telovadci imajo brezplačno vožnjo, člani Sokola kraljevine Jugoslavije netelovadci in Sokoli in Sokolice ter njihovi gosti iz drugih držav pa imajo četrtinsko vožnjo. Za vse druge udeležence zleta iz naše države, ki niso člani sokolskih organizacij, je odobrena polovična vožnja. Vozni listek, kupljen na odhodni postaji, velja z legitimacijo in s potrdilom o sodelovanju odnosno udeležbi za brezplačen povratek.

Pomembno zborovanje Narodne obrane. Preteklo nedeljo je bilo v Beogradu zborovanje Narodne obrane, katerega so se udeležili delegati NO tudi iz drugih mest naše države. Na zborovanju je imel predsednik centralnega odbora Ilija Trifunović daljši govor, v katerem je omenjal dolžnosti Narodne obrane. Govoril je med drugimi tudi predsednik gospodarske sekcije NO Ranko Dostanić, ki je v svojem govoru posebej poudaril potrebo po enotni akciji za ureditev gospodarskih vprašanj, o vzgoji mladine in o boju za gospodarsko neodvisnost naše države.

Naša zunanja trgovina v aprilu. Po uradnem poročilu od 1. maja t. l. je bilanca naše zunanje trgovine pasivna za 1 milijon 419.458 Din. Izvozili smo 260.194 ton raznega blaga za 263.258.435 Din. Lanski izvoz je znašal le 205.000 ton za 225 milijonov Din. Dvig je torej po količini 26,45%, po vrednosti pa le 16,89%. V štirih letošnjih mesecih je znašal izvoz 1.012.633 ton, vreden 1.099 milijonov, 30.068 proti 795.179 ton za 937 milijonov v letu 1933, dvig znaša 27,35% in 17,25%. Uvozili pa smo v aprilu 67.553 ton v vrednosti Din 282.654.847 proti lanskim vsotam 50.733 ton in 208 milijonov 437.480 Din, torej za 33,75 in 35,61% več. Skupni izvoz štirih mesecev je znašal letos 256.875 ton v 1.100.419.526 Din, proti 205.954 t in 807.535.396 Din v letu 1933.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 15 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 14 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 17 stopinjah 731,3, reduciran na ničlo pa 729,3; relativna vlaga 89; vreme je hladno in deževno; preteklo noč je padlo 9,9 mm dežja. Vremenska napoved pravi, da bo vreme ostalo še nekaj dni pretežno oblačno in hladno s poslabšanjem.

Grajski kino. Do vključno četrta zabavna vojaška humoreska »Cesarjev adjutant«, Vlasta Burjan, Greta Theimer, Werner Fütterer. Naš prihodnji film »Olje in ogenj«, veliko kriminalno in zabavno delo.

Kino Union. Do vključno srede vesela opereta »Enkrat v življenju«, Käthe Nagy, Albach Retty Ida Wüst in Greta Theimer.

Pri motnjah prebave, želodčnih bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, migljanju oči, razdraženih živcev, nespanju, oslabelosti, nevolji do dela povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica odprto telo in olajša krvni obtok.

Pri slabi prebavi, slabokrvnosti, shujšanju, bledici, oboletosti žlez, izpuščaji na koži, tvorih uravnava »Franz Josefova« voda izborno toli važno delovanje črevesa. Odločilni možje zdravilstva so se prepričali, da celo najnežnejši otroci dobro preneso »Franz Josefovo« vodo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Strah Studenčanov pred požigalci. Da so mnogi požari, ki so nastali v zadnjem času v Studencih podtaknjeni, znova potrjujejo dva primera, ki bi bila lahko za Studence katastrofalna. Studenčani so organizirali vestno nočno stražo, orožniki pa z vso vmeno zasledujejo storišča, ki so kljub temu še vedno skrivna in nadaljuje svoje zločinsko delo. Ko je preteklo nedeljo zjutraj hlapec posestnika Maksa Kolnika iskal kurja jaja na škednju, je našel na tramu med senom gorečo svečo, ki še ni pogorela do kraja. Hlapec je svečo takoj ugasnil in po srečnem naključju rešil svojega gospodarja najhujšega. Posestnik Rudl na Obrežni cesti pa je včeraj zjutraj opazil, da je nekdo ponoči odkril del strehe na njegovem gospodarskem poslopiju, ki je polno sena. Zločinec je bil najbrže pregnan. Včeraj sta hodila po Studencih dva sumljiva moška, ki sta s svojim obnašanjem vzbujala pozornost občanov. Obveščeni so bili studenški orožniki, ki so oba takoj aretirali in našli pri enem dolg kuhinjski nož. Ko so ju zasliševali zaradi zadnjih požigov, jim nista dala nobenega odgovora in nočeta o požigih ničesar vedeti in priznati.

Razsvetljava okolice. Radvanje, ki je sedaj združeno s studenško občino, bo dobilo še letos poleti električno cestno razsvetlavo. Komisionelni ogled je že bil.

Dve nezgodi. Pri obiranju črešenj je doletela včeraj v Studencih 14letnega Petra Poka hujša nezgoda. Fant je splezal na precej visoko črešnjo in ko je segel po zrelem sadu, se mu je zamajala veja, da je izgubil ravnotežje in padel precej globoko. Pri padcu je dobil hujše poškodbe. Z voza pa je padel včeraj popoldne delavec Andrej Caf tako nesrečno, da si je hujše poškodoval levo nogo. Oba ponesrečenca se zdravita v mariborski bolnišnici.

Zvišana kazen na dosmrtno ječo. Pred mariborskim velikim senatom okrožnega sodišča sta bila v aprilu zaradi zavrtnega umora 65letnega viničarja Antona Balasiča v Brebovniku pri Ormožu obsojena 26-letni viničar Jože Volinc na 20 let težke ječe, njegov pomagač brat Anton pa na 15 let težke ječe. Obsojenca sta se pritožila na višjo instanco, ki je kazen Jožefa Bohinjca zvišala na dosmrtno ječo, ostalo razsodbo pa v celoti potrdila.

Liubljanski velesojem

Letošnji Ljubljanski velesojem nam nudi pestro sliko pridnega snovanja naše celokupne industrije in obrti. Razstavljalci so se letos prav posebno potrudili, da razstavijo svoje predmete tudi v okusni obliki. Mnogo pobude v znanstvenem in gospodarsko-praktičnem pogledu nudijo številne specialne razstave. Vse polno je novosti in patentiranih izumov, okrog katerih se gnetejo praktične gospodinje. Posebnost velesojma je razstava Grčije, ki nas uvaja v svoj poslovni svet z razkošno aranžirano razstavo mizarjev-umetnikov, ki so izmotali iz dosedanjih modernih linij v pohištvi najprikladnejšo in rajokusnejšo. Velesojem je izredno bogato založen s preprogami in je znan kot najvažnejša točka v perzijskih preprogah, ki jih je bilo že na dan otvoritve v vrednosti nad pet milijonov dinarjev. Poleg najbolj znanih veletrgovcev v tem predmetu razstavljajo perzijske preproge tudi Italijani in nudi velika množina razstavljalcev dovolj konkurence za čim ugodnejši nakup.

Nov radio-abonent.

Meščan kupuje radio-aparat in trgovcu mu pojasnuje, kako mora z njim ravnati. »Da,« odgovori kupec, »toda kaj, ko pri nas nimamo elektrike. Ali se morebiti ne da vključiti tudi na plin?«

Sumljivo.

Gospodična: Gospod, sporočiti vam moram veliko tajno...

Gospod: Protestiram že vnaprej, to nisem jaz.

Regulacija Pobrežke ceste

Odstranitev Turkove hiše in ureditev prostora

Med najbolj pereča vprašanja regulacije naših cest in ulic je spadala prav gotovo odstranitev Turkove hiše pod cerkvijo sv. Magdalene, ki zapira prehod s Kralja Petra trga na Pobrežko cesto. Da mora ta velika ovira izginiti, je bilo znano že takoj, čim so se pričele graditi hiše na omenjenem trgu in čim sta zrastle iz tal tudi dve večji stavbi na začetku Pobrežke ceste. Mestna občina mariborska se je zato že pred leti pričela s lastnikom pogajati za nakup te hiše, a pogajanja so uspevala slabo in so se vlekle vse do nedavno. V tem oziru so naši zakoni pomankljivi in premalo naklonjeni nujni regulaciji razvijajočih se mest. Treba bi bilo poenostaviti zlasti proceduro pri razlastitvah. Interes mesta je nad interesom ali celo samovoljo in kljubovalnostjo zasebnika, ki skuša seveda izbiti iz potreb regulacije čimvečji profit.

Nedavno je pa je bil dosežen sporazum. Mestna občina je kupila Turkovo hišo in jo bo podrli. Podiranje se bo izvršilo v dveh etapah, najprej bo odstranjen zahodni del, nato pa vzhodni, v katerem še vedno stanuje neka stranka. Ko bo hiša popolnoma odstranjena, bodo odstranili tudi griček, ki leži med Kralja Petra trgom in odcepom Tržaške ceste od Pobrežke. Obenem bo zgrajen od dosedanjega trga do Taborske ul. betonski zid z lično betonsko ograjo na vrhu. Tako bo ta začetni del Tržaške ceste zravan, da bo cesta potekala vodoravno od Kralja Petra trga preko stikališča Taborske ulice na eni in Tržaške ceste na drugi strani. Na ograji bodo postavljeni kovinski kandelabri, kakršne ima že ograja na

mostu, da bo celota novega dela harmonizirala z mostno. Prav tako bodo pa podaljšani do stikališča omenjenih treh cest nasadi, ki leže v začetnem delu že sedaj med Pobrežko cesto in Taborsko ulico. Pot za pešce, ki vodi od javnega stanišča, bo vodila vse do izteka v Taborsko ulico.

Ker stoji mala hišica, šola in cerkev sv. Magdalene precej na višjem terenu kakor bo nivo regulirane Tržaške ceste, bo na tej strani zgrajen zaenkrat oporni zid. Vendar mislimo, da ta rešitev ne sme biti dokončana, kajti prej ali slej se bodo morale te stare in nelepe stavbe zamenjati z novimi, večjimi in modernimi. Takrat se bo moral svet, na katerih stoji stari objekti odstraniti in izravnati z nivojem regulirane Tržaške ceste. Ko bo — kar naj bi se zgodilo čimprej — zamašena tudi vrzel med vogalno in najnovejšo hišo ob ustju Tržaške ceste, bo ta del nudil krasno zaokroženo enoto, ki bo napravljala zlasti z mosta pogledano najlepši, velikomestni vtis.

Mestna občina bo podrli Turkovo hišo ter uravnala ta del ceste s svojimi delavci ter z onimi, ki se plačujejo iz sredstev Pomožne akcije. Gradbeni material, ki ga bo na ta način dobila, bo porabila za zgraditev dveh pritličnih stanovanjskih hiš na Betnavski cesti na periferiji petega okraja, kateri bo oddala v našem revnejšem družinam, ali pa ju bo prodala. Ko bo Pobrežka cesta tako urejena, se bo usmeril po njej zopet ves vozovni, zlasti avtobusni promet, ki je sedaj usmerjen s Kralja Petra trga po Državni cesti na Tržaško ter po tej mimo bolnišnice in ustja Tabor-

Kjer si bod' povsod!

ga naroda, ki bi pisal priimek pred imenom. Tako pišejo Čehi Bedřich Smetana, Edvard Beneš, T. G. Masaryk in ne narobe. In Poljaki so: Josef Pilsudski, Adam Mickiewicz, Henrik Sienkiewicz; Rusi Lev Nikolajevič Tolstoj, Maksim Gorki, Fjodor Šaljapin; Bolgari Ivan Vazov, Nikola Mušanov, Kimon Georgijev; Srbi Branko Radičević, Nikola Uzunović, Bogoljub Jevtić; Hrvati Petar Preradović, Miroslav Krleža, Stjepan Erkulj itd. Prav tako pa pišejo tudi vsi ostali arijski narodi: Francozi Louis Barthou, Anatole France, Henry Bergson; Angleži William Shakespeare, Antony Eden, Bernard Shaw; Italijani Luigi Pirandello, Benito Mussolini, Benedetto Croce itd.

Da naj se pišejo v seznamih, imenikih itd. priimki pred imeni, je pravilno in sem to že sam prvič povedal. Lukež Matija, Rupert Franc itd. so pa izjeme, katerim tudi sv. Birokracija in njegov odvetnik ne hosta nikoli pomagala do popolne jasnosti. Da bi bilo pisanje priimkov pred imeni slovansko? Kje, kako, od kdaj? Navedel sem za primer vse slovanske narode; nobeden ne piše imen po želji odvetnika sv. Birokracija. Toda odvetnik bo gotovo debelo gledal, če mu povem, da Madžari niso mogli prevzeti imenskega in besednega reda od Slovanov že zato ne, ker pišejo in govorijo tako tudi tisti njihovi sorodniki, ki se tega niso učili pri — Slovanih. Tako Finci, Estonci, Turki, Tataři itd. Tudi mongolski Bolgari so govorili tako, kar je kot dokaz ostalo celo v slovanski bolgarsčini v stavljenju spolnika za samostalnikom! Mimogrede pa naj tudi povem, da Madžari niso vzeli Janeza (ki ga poznamo le Slovenci!) od Slovanov, marveč od — Latincev. Janez in Janos sta nastala iz istega latinskega Joannesa! Tudi ni res, da bi bili gradiščanski Hrvati potomci prvotnih predmadžarskih slovanskih naseljencev, ker so prav nedavno sami slavili šele — 400letnico svoje naselitve na Gradiščanskem!

O sklanjanju priimkov se pa z odvetnikom sv. Birokracija ne bova prepirala. Pri nas v šoli ve vsak učenec, da je »Hribarov« itd. prleško narečje, da pa pozna knjižni slovenski jezik samo »Hribarjeve«, ker govori in seveda tudi piše tako dosti več ko milijon Slovencev. Da so nas Nemci »poprtujčili«, pa res nisem vedel, kajti vsaj kar se mene in Mariborčanov tiče, se nikoli nismo zavedali, da bi bili — Ptujčani, iz slavnega mesta Ptuj ob Dravi. Zato pa, dragi odvetnik sv. Birokracija: Le čevlje sodi naj kopitar... Dr. A. B.

ske ulice na nadaljevanje Tržaške ceste, kar ovira brzino in napravlja še razne druge težkoče.

Ptuj

Smrtna kosa. V Gradišču pri Sv. Barbari v Halozah je umrl nagle smrti ugledni posestnik Janez Muster. Dosegel je starost 73 let. V Ptuju pa je umrl sodni sluga Ivan Bedrač, star 65 let.

Nezgode. 44-letna Cecilija Predikakova boleha na epilepsiji. Ko je pred dnevi dvignila škač vrele vode, jo je popadla božjast, da se je zgrudila in se je s kropom, ki se je zlil na njo, nevarno poparila na glavi in prsih. S težkimi opeklinami so jo prepeljali v ptujsko bolnišnico. V Juršincih pa se je ponesrečil 13-letni pastir Vinko Horvat. Na paši ga je nevarno poškodovala krava, da so ga morali spraviti v bolnišnico.

Uboj. V Rogoznici pri Ptujju je prišlo v soboto med nekaterimi vaščani do hudega prepira, ki se je razvil v srdit pretep z motikami in krampi. Posledica pretepa je bila, da je 50-letni železniški delavec Jožef Brmež obležal v mlaki krvi nezavesten na tleh. Prepeljali so ga v bolnišnico v Ptuj, kjer pa je poškodbam podlegel, ne da bi prišel k zavesti.

Sodišče je odredilo obdukcijo trupla. Sodna komisija, ki je izvršila obdukcijo, je ugotovila smrtonosne poškodbe na glavi, kjer je na dveh krajih prebita lobanja do možganov; razen tega je leva noga na dveh krajih zlomljena in tudi po ostalem telesu so vidne poškodbe od udarcev. Uvedena je preiskava in so ubijalcu že na sledu.

V gnojnici se utopil. V Slovenji vasi se je dogodila nesreča, katero je zakrivila nepazljivost odraslih oseb. V bližini gnojnice se je igral triletni fantek, sin posestnika Murkota. Najbrž se je otroku spodrsnilo in je tako padel v globoko jamo, polno gnojnice, kjer se je zadušil. Ko so prihiteli domači in ga potegnili iz smrdljive luže, je bil že mrtev. Vsi poskusi, da bi ga spravili k življenju, so bili zaman. Preiskava bo dognala, kdo je nesrečo zakrivil.

Kino. V sredo 6. in v četrtek 7. t. m. obakrat ob 20.30 se predvaja film »Nedolžnost z dežele« z Lucijo Englišchevo v glavni vlogi.

Sport. Hazena SK Ptuj:SK Ilirija 5:3 (6:2). V nedeljo 3. t. m. se je vršila živahna hazenska igra med SK Ptujem in Ilirijo, ki se je končala z zmago SK Ptujja. Sodnik Verzel iz Ptujja je sodil objektivno in le en gol ni povsem pojasnjen.

Še enkrat:

Opicza Janos doktor ur...

Odgovor na odgovor K.-ovega R.-ja

Ko sem se v »Večerniku« obregnil ob sv. Birokracija zaradi pisave imen in priimkov, gotovo nisem pričakoval, da se bo oglasil njegov odvetnik, najmanj pa tak, ki bo že s prvimi stavki sam pokazal in dokazal, da mu manjka prav vsaka kvalifikacija za razpravljanje o vprašanjih slovanskega jezika. Ne vem sicer, kdo je ta odvetnik sv. Birokracija, če pa presodim njegov jezik, se mi zdi, da se je slovenščine naučil šele v zadnjem času, in še to le napol; ali pa je še zadnji ostanek izza dni Stanka Vraza. Če bi hotel popraviti samo napake, ki jih je zagrešil ali črtati neslovenske besede, potem bi dobila njegova naloga oceno »popolnoma nezadostno« celo pri mali maturi, če ne že pri izpitu za sprejem v prvi razred

gimnazije.

Po vsem tem se mi zdi malo nerodno resno odgovarjati na R.-ov »odgovor«, ker ga je pa »Večernik« že objavil, bi utegnil kdo nepoučen misliti, da me je mož »posekal« in ima prav. Zato naj ugotovim samo na kratko: Da so priimki (ne prezimena) dedni, ve vsak šolarček in sem vedel tudi jaz še preden sem se znal podpisati. Vendar me prav to prepričuje, da je za vsakega posameznika iste družine in istega rodu (z istim priimkom) že zaradi razločevanja važnejše krstno ime. Sicer sem pa to dokazal že na primeru Frana Levstika, Vladimirja Levstika itd. Prav tako, kakor se R. sklicuje na slovanstvo, se sklicujem tudi jaz za svoje stališče. Nikjer namreč ne poznam slovanske

J. C.:

Od Skoplja do Djevdjelije

Te dni me je zopet zanesla pot v našo takozvano Macedonijo. Macedonija je namreč, kakor pravijo Srbi, prav za prav od Gradskega do Djevdjelije, od Ristovca do Gradskega je Stara Srbija.

Ker je bila v Mariboru in Beogradu že strašna vročina, sem mislil, kako hudo bo šele tam doli, kjer ob tem času že navadno vse zeva od vročine. Razen tega pa so poročali časniki o raznih mušicah, komarjih, malariji itd.

Ko sem pa prišel tja doli, sem bil prijetno presenečen. Vročine nobene, povsod je letos hladno, prijetno. V zadnjem času je večkrat deževalo, nebo pa je skraj vedno zastrto z oblaki. Zato je pa povsod vegetacija čudovito bujna. Od Skoplja do Velesa ob Vardaru vse kakor en sam najbujnejši vrt. Fižol že rodi, krompir cvete, kumarce rastejo, koruzo obsipavajo, žito pa je bujnobogato polno. Zato pa so tudi cene poljskim pridelkom primerne. V Strumici prodajajo grah v stročju po 1.50 Din kilogram, kilogram črešenj pa po 60 par. Pri Dubrovu so želi ječmen že 19. maja, drugod pa bodo prihodnji teden. Od Skoplja do Dračeva sadijo mimo fižola, graha, paradižnikov in salate največ čebule. Kakor na ptujskem polju, so tudi tu posajene s čebulo cele njive.

Od Gradskega do Djevdjelije vegetacija ni tako bujna, ker je slabša zemlja in

temperatura vedno bolj vroča, a vendar ni tako hudo. V Bistrenici, kjer so naši Primorci, bi bilo letošnje leto odlično, če bi bilo spomladi malo več dežja. Zdaj pa dobro dežuje večkrat in upanje imajo naši Primorci, da bodo letos dobro odrezali z žetvijo in drugim.

Pred kratkim so dobili postajališče Bistrenico, s čimer jim je mnogo olajšana komunikacija s svetom. Prav v isti vagon, v katerem sem se vozil, je vstopil v Bistrenici katoliški duhovnik iz Skoplja, ki je bil na obisku pri svojih vernikih v Bistrenici.

Naši Primorci pa so naseljeni tudi v Dušanovcu in Poljavcih pri Djevdjeliji. V Poljavcih živi tudi Pavle Marušič, ki je organiziral tamkajšnje naselitve. Kakor sem izvedel, so vsi prav zadovoljni. Letos imajo vsega v izobilju.

Ko sem pred tremi leti obiskal te kraje, so bili porušeni od potresa. Ljudje so mi pripovedovali o strahotah, ki so jih preživeli. Tla so se majala, hiše so se podirale in ljudje so bili grozno prestrašeni. Kmetje so ponujali konja in voz vse skupaj za 200 Din, samo, da bi se izselili iz tega kraja. Danes so vse grozote že pozabljene. Ljudje pripovedujejo, da je bil potres za te kraje prava sreča. Na ruševinah hiš so zrastle nove, deloma porušene pa so lepo popravljene. Moderno zgrajena so vsa postajna poslopja na

progi od Dubrova do Djevdjelije. V Djevdjeliji so zgradili tudi veliko carinsko poslopje.

V Velesu sem opazil novo dograjeno normalnotirno železnico, ki pelje do Prilepa. Vlak vozi že do Bitolja. Pred tednom so predrli glavni in največji predor na tej progi, takozvani Bogomilski predor, ki bo dolg 2 km. Prihodnje leto pa bo ta 87 km dolga proga s predorom izročena prometu in bo tako Bitolj zvezan s svetom direktno z normalnotirno železnico, kar bo velikega pomena za ves bitoljski okraj. Markov Prilep in Ohrid. Trasirana pa je tudi že proga Bitolj—Ohrid skozi Resen. Ko bo ta proga dograjena, se bo prav gotovo dvignil tudi Ohrid zaradi svoje lepote, podnebja in bogastva rib. Resen pa z izvozom svoje ga odličnega sadja.

Z novo železnico od Velesa do Prilepa bo skrajšana pot za 73 km. iz Gradskega pa za 23 km. Sedaj vozi vlak na ozkotirni železnici iz Gradskega do Prilepa 7 ur, po novi progi pa bo vozil iz Velesa do Prilepa samo 2 uri. Ozkotirna železnica Gradsko—Prilep pa bo ostala še nadalje v prometu za vojaške namene. Postajno poslopje v Strumici je novo. Novo zazidana pa je tudi vsa okolica. Mesto Strumica, ki je oddaljeno od postaje 42 km, Valandrovo in Udovo, ki jih je potres popolnoma porušil, sta dala na novo sezidati kralj in država. Blizu strumiške postaje je hriček in na njem lepa »kosturnica« v bizantinskem slogu. Tu so pokopane kosti starčkov in žen, ki so

branili most v balkanski vojni, pa so jih premagane pomorili Bolgari.

Djevdjelija se v zadnjih treh letih ni mnogo spremenila. Ogromne razvaline turške tovarne tobaka še vedno štrlijo proti nebu in na njih gnezdijo štoklje. Našel sem na razvalinah okrog štirideset gnezd. Največjo ulico, ulico Kralja Petra, so zasadili z akacijami, ki pa slabo rastejo. Na ulici še vedno srečaš Grke v stari tipični grški noši.

Znano je lepo Dojransko jezero pri Djevdjeliji, v katerem žive somi do 60 kg težki. Oh prog! opaziš ogromne nasade murv, ki ti povedo, da goje tu sviloprepjko. Sviloprepjstvo dobro uspeva in jim nosi lep dobiček. Nazaj grede iz Djevdjelije sem opazil nekaj naselbin, ki so že popolnoma razpadle. Bile so to muslimanske vasice, iz katerih so se po balkanski vojski Turki izselili.

V Skoplju sem ostal pol dneva ter si ogledal tudi cerkev sv. Spasa in Dušanov grad. Videl sem še slavolok ob vardarskem mostu izza slavnostnih dni, ki so bili v Skoplju pred kratkim. V Skoplju živi precej Slovencev. Tu ima svojo trgovino tudi slovenski trgovec Bernard Kustrin, in sicer ob Vardaru v Ulici trinajstega oktobra, pa naš Marko Kranjec, veliki nacionalni borec, je tu v zatišju.

Ko človek prepotuje ta precejšnji kos naše domovine, mu ostanejo v srcu neizbrisni vtisi in spomini.

Spominjajte se CMD

MARIJ SKALAN:

SEMISIRIS

Roman iz prazgodovine človeštva.

Buramak je splezal po lestvi na krov in poklical Atlanta:

»Pojdita doli na suho, v zatišje!«

»Dokler moreva vzdržati, je najino me sto tu!« je odgovoril trdo vodnik.

»Kakor se vama zdi!« je zaklical Buramak nejevoljno. »Če se bojita, da bi vaju požrla, ostaneta lahko vso noč na dežju in viharju.«

»Vojščeki Abusirisove vojske se nikoli ne boje,« je odvrnil Atlant. Potem se je obrnil k svojemu tovarišu in mu nekaj zašepetal.

Buramak se je vrnil k Savadagaku in mu sporočil Atlantov odgovor.

»Ne zaupata nama,« je dejal. »Bojim se, da sumita in biti morava previdna.«

Ob svitu baklje, ki je nemirno plapolala na kovinskem podstavku, sta Azteka molče strmela drug v drugega in premišljevala. Dasi sta bila v svojem vojaškem življenju nešteto krat v najtežjih položajih, sta se vendar oba prav dobro zavedala, da so trenutki, ki jih preživ-

ljata, težji in usodnejši kakor so bili vsi drugi do tedaj. Čutila sta, da bi vsaka nepremišljena kretnja mogla uničiti ves smeli načrt in onemogočiti izpolnitev Neitinega naročila. Obenem sta pa tudi vedela, da ne smeta izgubljati časa. Najprikladnejše so minute divje nevihte; če se poleže, bo delo mnogo težje, če se razpode oblaki in posije na zemljo mesec, bo pa tatvina galeje popolnoma nemogoča.

»Nič več ne smeva oklevati!« je vzkliknil Buramak. »Vsaka minuta je dragocena. Na delo! Napadiva ju!«

Savadagak ni več odgovoril, zmotilo ga je ropotanje. Atlanta sta plezala po lestvi v podkrovje. Tudi Buramak je prisluhnil in nato zašepetal v azteščini:

»Prihajata. Sedaj...«

»Pazi!« je odvrnil Savadagak.

Atlanta sta priplezala v podkrovje in se ustavila pred vrati v prostor, v katerem sta sedela Azteka. Plamen baklje je osvetlil njuna mrka obraza in orožje,

73

ki sta ga držala v rokah.

»Vstopita!« ju je povabil Savadagak, ki je v trenutku razumel, da Atlanta nekaj nameravata.

Atlanta se nista genila in nista odgovorila. Stala sta dalje mrko in preteče pred vhodom.

»Zakaj se nama ne pridružita?« je vprašal Savadagak z narejeno mirnim in brezbrzišnim glasom.

»Vidva nista častnika faraona faronov,« je spregovoril čez čas vodnik.

»Sva,« je odvrnil trdo Savadagak.

»Nista. Vidva sta Inka, pobegla ujetnika.«

»Menda se ti blede?« je vzkliknil Savadagak. »Azteka sva, sinova zavezniškega in velikemu podložnega ljudstva iz dežele večernih gora in sva pridelnika dvornim stražam tujih oddelkov.«

»Ne verujem vama,« je odvrnil vodnik. »Pa četudi sta, kar trdita da sta, sta zaenkrat najina ujetnika. Odložita orožje!«

»Kdo bo ukazoval častnikoma faraona faronov, da odložita orožje?« je zagrmel Savadagak in planil kvišku.

Za njim se je dvignil Buramak in izdrl bodalo, toda Atlanta sta bila urneja, napadla sta prva. Vodnik se je zagnal pro-

ti Savadagaku, njegov tovariš pa proti Buramaku. Savadagaka je konica Atlantovega bodala zadela v levico, a rana ni bila nevarna, Buramak pa je napad odbil, ne da bi ga nasprotnik ranil. Azteka sta zdaj napadla prva in razvil se je obupen boj za življenje in smrt. Bili so vsi štirje skoraj enako močni in spretni. Bodala so se bliskala v svitu baklje in iz malih vbodljajev je curljala na tla kri vseh štirih. Naposled se je Buramak spotaknil in padel. To je izrabil Atlant in se zagnal vanj z bodalom, sunil in mu ga zabodel v pleča. Buramak je zarjul in obležal na tleh. Toda Savadagak je prav tako spretno sunil Atlanta od strani pod rebra, da je molče cepnil na tla poleg Buramaka. Nato se je vrgel na vodnika, toda preteklo je več burnih minut, preden ga je izmučil, da se ni več dovolj naglo umikal pred njegovimi sunki in ga je mogel nevarneje raniti. Vodnik je dobil močan sunek v vrat in iz rane mu je brizgnil velik curek krvi, vendar se še vedno ni vdal. Boril se je dalje kakor ranjen lev, dokler ni oslabil zaradi izgube krvi in popustil. Tedaj mu je zadel Savadagak zadnji smrtni sunek naravnost v srce. Vodnik se je molče zgrudil in obležal mrtev na tleh.

Sport

Važno odborovo sejo ima drevi ob 20. SSK Maribor. Udeležba vseh nujno potrebna!

Okrožni odbor LNP, službeno. V nedeljo 10. t. m. bo na igrišču SK Železničarja nogometni turnir, in sicer dopoldne mladinski turnir, popoldne pa turnir prvih moštev. Razpored tekem je naslednji: Ob 9. SK Železničar mladina:SK Svoboda mladina; ob 10. ISSK Maribor mladina:SK Rapid mladina; ob 11. finale. Tekme se odigrajo po 2x20 minut. Službujoči odborniki g. Ilvar. Popoldne ob 14.30 SK Železničar I.:SK Svoboda I.; ob 15.30 ISSK Maribor I.:SK Rapid I.; ob 16.30 pre maganci, ob 17.30 pa zmagovalci iz tekem Železničar:Svoboda in Maribor:Rapid. Igra se 2x25 minut. Službujoči odborniki g. Benedikt. Tajnik.

Mariborska kolesarska podzveza, službeno. Drevi ob 20. odborova seja v klubskem lokalu.

SK Železničar protestira! SK Železničar je vložil proti nedeljski prvenstveni tekmi SK Železničar:SK Ilirija protest pri LNP, in sicer zaradi pristranskega sojenja sodnika g. Rosenfelda.

Varaždinski SK:Čakovečki SK 1:0 (1:0). ČSK je v nedeljo odigral v Varaždinu prijateljsko tekmo proti VŠK, ki se je končala z zmago VŠK. Izgleda, da je ČSK izven forme.

Največja sportna prireditev v Mariboru bo nedvomno »Olimpijski dan«, ki ga priredi mariborski krajevni Olimpijski odbor. Dopoldne bodo tekmovali kolesarji vseh mariborskih klubov skozi mesto, popoldne pa bo na igrišču SK Železničarja nastop vseh sportnih panog v obliki olimpiade. Odigral se bo nogometni brzo-turnir vseh mariborskih klubov, nastopili pa bodo tudi lahkootletci, sabljači, teniški igralci, težkoatletci in drugi. Dopoldne bodo sportniki po ulicah pobirali prispevke za olimpijski fond, v mestnem parku pa bo koncert Olepševalnega društva.

Črni pevec.

V Londonu vzbujajo veliko senzacijo nastopi nekega črnega pevca, ki ima krasen glas in se uči pri najboljših učiteljih petja. Listi poročajo, kako so tega novega Caruso odkrili. Raziskovalec Landburg se je mudil s svojo ekspedicijo v neki afriški pokrajini in tam obiskal tudi plemo Gamagarov, kjer ga je očaralo petje nekega mladeniča. Landburg je vzel nadarjenega pevca s seboj v Evropo, kjer ga namerava vzgojiti v velikega umetnika. Imel pa je Landburg zaradi tega precej neprijetnosti, ker je poglavar črnega plemena zahteval primerno nagrado za mladega črnca. Landburg je moral dati poglavarju za fanta tri vole in radio-aparat. Sedaj pa nestrpnost pričakuje, kdaj vzide zvezda novega Caruse.

V vsako slovensko hišo

„Večernik“!

Sokolstvo

Sokolsko društvo Maribor Matica

sporoča vsem bratom in sestram, da se vrši redna telovadba vseh oddelkov po že objavljenem telovadnem razporedu. Obenem ponovno poziva vse svoje telovadeče članstvo, naj pridno zahaja k telovadbi, starejše brate in sestre pa bratsko prosi, naj pošiljajo svoje otroke redno k določenim telovadnim uram. Posebej apelira na vse mariborske trgovce in obrtnike, naj pošiljajo svoje vajence redno v telovadnice, da bo trgovski in obrtni naraščaj tako častno zastopan v naših sokolskih vrstah kot nekdanj. V tem oziru pričakuje, da bosta tudi mariborsko Slovensko trgovsko in Slovensko obrtniško društvo storili vse, kar je v njihovih močeh, da bo naraščaj vzgojen v pravem narodnem in državnem duhu. Zdravo!

Pragerski Sokol je proslavil svoj materski dan dne 31. maja t. l. Razpored je obsegal razne deklamacije, posvečene materi, naši največji mučenici in pa mladinsko pravilčno igro ge. Levstikove: »Pri mamici je raj!« Nastopilo je nad 30 naših najmlajših, ki so vsi častno rešili dano jim nalogo. Publika, ki je do zadnjega kotička napolnila sokolsko telovadnico, je bila vsa navdušena in ni štedila z burnimi aplavzi. Nad vse ljubko igrico je režirala ga. Gerbičeva, ki se je zopet odlikovala kot prava mojstrinja pri prirejanju mladinskih iger. Ni igrača v tako kratkem času spraviti na oder toliko mladih igralcev. Poleg tega moramo še omeniti, da so se vaje zaradi pomanjkanja primernega lokala morale vršiti kar v telovadnici, kjer so se ves čas in z največjo naglico izgovarjale klopi in kulise za gozd, katerih tukajšnji Sokol doslej še ni imel. Nove kulise je mojstrsko izdelal agilni učitelj g. Ger-

bic, dočim so klopi (80 sedežev) strokovnjaško izdelali požrtvovalni člani Strmšek, Škrbine in Cenc. Vsa dela so izvršili vsi brezplačno in s tem prihranili tukajšnjemu Sokolu mnogo izdatkov. Kar se prireditve tiče, je vsestransko dobro izpadla. Pri igrici so bili deležni največjih simpatij mali Barbičev Stanko kot Čuček in Vezjakova Bebička kot Metka, ki je, rekel bi, pravo otroško čudo in obeta postati v tej panogi enkrat še prava umetnica.

Proslava 15-letnice obstoja sokolskega društva Žerjav pri Prevaljah. Preteklo nedeljo je bila v Žerjavu proslava 15letnice obstoja tamkajšnjega Sokolskega društva, združena z obveznim okrožnim zletom za koroško sokolsko okrožje. V imenu župne uprave so prisostvovali proslavi bratje Struna, Degen in Ferš. Proslava in javni nastop sta v vsakem oziru zadovoljivo uspela. Goste je pozdravil v imenu domačega društva br. starosta, v imenu župne uprave pa je čestital društvu br. Struna, ki je posebno poudarjal nacionalno vzgojo ob meji in opozarjal, da vrši prav Sokolsko društvo Žerjav to nalogo zelo zadovoljivo. Mnogoštevilne telovadne točke so pokazale, da je koroško sokolsko okrožje tudi v telovadnem oziru na dostojni višini.

Dvasetletnica pevskega društva „Ruše“

V lepi Dravski dolini tik pod zelenim Pohorjem v starodavnih Rušah slavi v nedeljo 8. julija t. l. trnjevo, a zmagošlavno 20-letnico svojega obstoja pevskega društva »Ruše«.

Spričo teh dejstev ni za našo Dravsko dolino nobena presenetljiva senzacija, da je odbor imenovanega pevskega društva dal pobudo za prireditev velikega pevskega prosvetnega dneva, ki bo ta dan pod milim nebom na dvorišču Sokolskega doma v Rušah, na katerem so objubil korporativno sodelovanje sledeči do sedaj prijavljeni pevski zbori: Glasbena Matica iz Maribora, Slovensko pevskega društva »Maribor«, »Jadran«, Nar. žel.

Mali oglasi

Razno

GOSPODIČNA, ki bi opravljala med prostim časom vsa gospodniška dela išče stanovanje. Naslov v upravi »Večernika«, 2305

Službo dobi

IŠČEM DEKLE za vsa hišna dela, samo zdrave in močne. Prednost imajo one, ki še niso služile v mestu. Vprašati Gospodsko ulica 52-II, levo, Cvitkovič. 2300

Sobo odda

Strogo separirano, lepo **OPREMLJENO SOBO** oddam. Franciškanska ul. 21, pritličje, desno. 2308

Prodaj

NOVA HIŠA

z dvema sobama kuhinjo in vrtom po ugodni ceni na prodaj. Težno, Krekova ulica 4. 2304

Kupujte svoje potrebnosti pri naših inserentih!

Licitacijski zavod
ima dne 9. in 11. junija 1934
prvo licitacijo

Sprejema se predmete. Vsak dan ogled predmetov.

Če žena nosi hlače.

— Kaj to pomeni, gospod generalni ravnatelj, da so vaši uradniki danes tako veseli?

— Kako ne bi bili veseli, ko me je danes jutraj v uradu obiskala žena in so opazili, kako je takrat, če meni kdo nka-zuje...

Zloba.

Zelo sem nezadovoljna s svojo šiviljo. Ne dam ji šivati nobene obleke več. Vendar pa jo bom priporočila prav vsem svojim prijateljicam.